

Regula unificatoare în acest caz se poate formula astfel:

Limita logaritmului este egală cu logaritmul limitei, adică:

$$\lim_n \log_a x_n = \log_a \lim_n x_n.$$

- Exemple.** 1) $x_n = \ln \frac{3n^2 + n + 1}{2n + 3}$; $\lim_n x_n = \ln \lim_n \frac{3n^2 + n + 1}{2n + 3} = \ln \infty = \infty. \square$
 2) $x_n = \log_{\frac{1}{10}} \frac{n}{n^2 + 1}$; $\lim_n x_n = \log_{\frac{1}{10}} \lim_n \frac{n}{n^2 + 1} = \log_{\frac{1}{10}} 0 = \infty. \square$
 3) $x_n = \lg \frac{n^2}{n^3 + n + 1}$; $\lim_n x_n = \lg \lim_n \frac{n^2}{n^3 + n + 1} = \lg 0 = -\infty. \square$
 4) $x_n = \log_{\frac{1}{3}} \frac{n^2}{n + 1}$; $\lim_n x_n = \log_{\frac{1}{3}} \lim_n \frac{n^2}{n + 1} = \log_{\frac{1}{3}} \infty = -\infty. \square$

Exerciții propuse

- 1) $\lim_n \ln \frac{n}{n^2 + 1}$; 2) $\lim_n \log_2 \frac{n^2}{n + 1}$; 3) $\lim_n \log_3 \frac{3n^2 + n}{n^2 + 1}$;
 4) $\lim_n \log_{\frac{1}{3}} \frac{2n + 1}{n^2 + n}$; 5) $\lim_n \log_{\frac{1}{10}} \frac{n + 3}{10n + 5}$.

1.8.13. Șiruri tip. Șiruri remarcabile

1. Șirul $(x_n)_{n \geq 0}$, definit prin $x_n = a^n$, unde $a \in \mathbb{R}$, fixat.

Se analizează cazurile:

1.1.) $a = 1$, când $x_n = 1, \forall n$. Deci $x_n \rightarrow 1$.

1.2.) $a > 1$ și deci $a = 1 + \varepsilon, \varepsilon > 0$ când $x_n = (1 + \varepsilon)^n = 1 + C_n^1 \varepsilon + C_n^2 \varepsilon^2 + \dots > 1 + n\varepsilon \rightarrow \infty$ și deci $x_n \rightarrow \infty$ (șirul (x_n) este divergent – cu limita egală cu $+\infty$).

1.3.) $a \in (-1, 1)$. Se consideră $y_n = |x_n| = |a|^n$ când $\frac{y_{n+1}}{y_n} = |a|$ sau $y_{n+1} = |a|y_n, (*)$. De aici $y_{n+1} < y_n, \forall n$ ceea ce arată că șirul (y_n) este **descrescător** și cum $y_n > 0$ (deci (y_n) este **minorat**) se deduce că (y_n) este un șir convergent. Fie $l = \lim_n y_n$. Trecând în $(*)$ la limită rezultă $l = |a|l$, adică $l = 0$. Deci $|x_n| \rightarrow 0$. Se știe (vezi șiruri convergente la zero) că atunci și $x_n \rightarrow 0$.

1.4.) $a \leq -1$. Șirul este divergent (nu are limită – se obțin două subșiruri

$x_{2n} \rightarrow \infty$ și $x_{2n+1} \rightarrow -\infty$).

În final avem:

$$a^n \rightarrow \begin{cases} 1, & a = 1 \\ \infty, & a > 1 \\ 0, & a \in (-1, 1) \\ \nexists, & a \leq -1 \end{cases} \quad \square$$

- Exemple.** 1) $\left(\frac{1}{2}\right)^n \rightarrow 0$; 2) $\left(-\frac{1}{3}\right)^n \rightarrow 0$; 3) $3^n \rightarrow \infty$;

Deci limita unui șir definit printr-o funcție polinomială este limita termenului de grad maxim ($a_0 n^k$) egală cu : $+\infty$ dacă $a_0 > 0$ sau $(-\infty)$ dacă $a_0 < 0$.

Exemple. 1) $x_n = 3n^5 - 1000n^4 + 3$; $\lim_n x_n = \lim_n 3n^5 = 3 \cdot \infty = \infty$.
 2) $x_n = -n^{10} + 99999n^9 + 1$; $\lim_n x_n = \lim_n (-n^{10}) = -\infty$.

Exerciții propuse

- 1) $\lim_n (-2n^2 + 3n + 4)$; 2) $\lim_n (6n^5 - 3n^4 + 5n + 6)$;
 3) $\lim_n (3n^6 + 4n^3 - 1000)$; 4) $\lim_n (-0,01n^3)$; 5) $\lim_n (0,00001n^5)$.

3. Șirul (x_n) cu $x_n = \frac{P(n)}{Q(n)}$, unde P și Q sunt funcții polinomiale reale. Fie $P, Q : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, două funcții polinomiale reale

$$P(x) = a_0 x^k + a_1 x^{k-1} + \dots + a_{k-1} x + a_k, \quad a_0 \neq 0, \quad k \geq 1,$$

$$Q(x) = b_0 x^m + b_1 x^{m-1} + \dots + b_{m-1} x + b_m, \quad b_0 \neq 0, \quad m \geq 1.$$

Să considerăm un număr natural N mai mare decât orice rădăcină reală a lui Q . Pentru $n > N$, x_n se poate scrie sub forma:

$$x_n = \frac{P(n)}{Q(n)} = \frac{n^k \left(a_0 + \frac{a_1}{n} + \dots + \frac{a_k}{n^k} \right)}{n^m \left(b_0 + \frac{b_1}{n} + \dots + \frac{b_m}{n^m} \right)} = n^{k-m} \frac{a_0 + \frac{a_1}{n} + \dots + \frac{a_k}{n^k}}{b_0 + \frac{b_1}{n} + \dots + \frac{b_m}{n^m}} = n^{k-m} \cdot y_n.$$

Cum $y_n \rightarrow \frac{a_0}{b_0}$, avem că $\lim_n x_n$ se discută după valorile k și m ale exponenților funcțiilor P și respectiv Q și anume:

a) pentru $k > m$ (adică, **gradul numărătorului strict mai mare decât gradul numitorului**) $\lim_n n^{k-m} = \infty$ și prin urmare

$$\lim_n x_n = \infty \left(\frac{a_0}{b_0} \right) = \begin{cases} \infty, & \text{dacă } \frac{a_0}{b_0} > 0 \\ -\infty, & \text{dacă } \frac{a_0}{b_0} < 0. \end{cases}$$

b) pentru $k = m$ (gradul numărătorului egal cu gradul numitorului) $\lim_n n^{k-m} = \lim_n 1 = 1$ și deci $\lim_n x_n = \frac{a_0}{b_0}$ (adică limita este egală cu câtul coeficienților termenilor de grad maxim de la numărător și numitor).

c) pentru $k < m$ (gradul numărătorului este strict mai mic decât gradul numitorului), avem $\lim_n n^{k-m} = \lim_n \frac{1}{n^{m-k}} = \frac{1}{\infty} = 0$ și deci $\lim_n x_n = 0$.

Deci limita șirului (x_n) este egală cu zero dacă gradul numărătorului este strict mai mic decât gradul numitorului.

Recapitulând avem:

$$\lim_n x_n = \begin{cases} \infty \left(\frac{a_0}{b_0} \right), & k > m \\ \frac{a_0}{b_0}, & k = m \\ 0, & k < m \end{cases}$$

Exemple. 1) $\lim_n \frac{n^3 + 5n - 2}{-4n^2 + n + 1} = \lim_n \frac{n^3 \left(1 + \frac{5}{n^2} - \frac{2}{n^3}\right)}{n^2 \left(-4 + \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}\right)} =$

$$= \lim_n n \cdot \frac{1 + \frac{5}{n^2} - \frac{2}{n^3}}{-4 + \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}} = \infty \left(-\frac{1}{4}\right) = -\infty. \square$$

2) $\lim_n \frac{3n^4 + 2n^2 - 3n}{6n^4 + 5n^3 - 4n^2 + 1} = \lim_n \frac{n^4 \left(3 + \frac{2}{n^2} - \frac{3}{n^3}\right)}{n^4 \left(6 + \frac{5}{n} - \frac{4}{n^2} + \frac{1}{n^4}\right)} =$

$$= \lim_n \frac{3 + \frac{2}{n^2} - \frac{3}{n^3}}{6 + \frac{5}{n} - \frac{4}{n^2} + \frac{1}{n^4}} = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}. \square$$

3) $\lim_n \frac{-5n^2 + 6n - 3}{10n^3 - 3n + 5} = \lim_n \frac{n^2 \left(-5 + \frac{6}{n} - \frac{3}{n^2}\right)}{n^3 \left(10 - \frac{3}{n^2} + \frac{5}{n^3}\right)} = \lim_n \frac{1}{n} \cdot \frac{-5 + \frac{6}{n} - \frac{3}{n^2}}{10 - \frac{3}{n^2} + \frac{5}{n^3}} =$

$$= 0 \cdot \left(\frac{-5}{10}\right) = 0. \square$$

Exerciții propuse

Calculați $\lim_n x_n$, unde x_n este egal cu:

1) $\frac{(n^2 + 3n + 4)^3 - (n^2 + 3n - 4)^3}{(n^2 + 5n + 6)^3 - (n^2 + 5n - 6)^3}$ 2) $\frac{n^2}{n+1} - \frac{n^3}{n^2+1}$; 3) $n - \frac{3}{\frac{3}{n} - \frac{3}{n^2} + \frac{1}{n^3}}$;

4) (y_n) , $y_n = \left(1 + \frac{1}{x_n}\right)^{x_n}$, cu $x_n \rightarrow \infty$.

Se arată că:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{x_n}\right)^{x_n} = e, \text{ dacă } \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \pm \infty \text{ sau}$$

altfel scris: $\lim_{x_n \rightarrow \pm \infty} \left(1 + \frac{1}{x_n}\right)^{x_n} = e.$

Exemple. 1) $\lim_n \left(1 + \frac{1}{n+1}\right)^{2n+3} = \lim_n \left[\left(1 + \frac{1}{n+1}\right)^{n+1}\right]^{\frac{2n+3}{n+1}} = e^{\lim_n \frac{2n+3}{n+1}} = e^2. \square$

2) $\lim_n \left(1 + \frac{1}{-n^2+1}\right)^{n^2-3n} = \lim_n \left[\left(1 + \frac{1}{-n^2+1}\right)^{-n^2+1}\right]^{\frac{n^2-3n}{-n^2+1}} =$
 $= e^{\lim_n \frac{n^2-3n}{-n^2+1}} = e^{-1} = \frac{1}{e}. \square$

$$3) \lim_n \left(1 + \frac{1}{\sqrt{n+1}}\right)^{2\sqrt{n+1}} = \lim_n \left[\left(1 + \frac{1}{\sqrt{n+1}}\right)^{\sqrt{n+1}} \right]^{\frac{2\sqrt{n+1}}{\sqrt{n+1}}} =$$

$$= e^{\lim_n \frac{\sqrt{n} \left(2 + \frac{1}{\sqrt{n}}\right)}{\sqrt{n} \sqrt{1 + \frac{1}{n}}}} = e^2. \square$$

5. (y_n) , $y_n = (1 + x_n)^{\frac{1}{x_n}}$, $x_n > 0$, $x_n \rightarrow 0$ sau $x_n < 0$, $x_n \rightarrow 0$.
Se arată că:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (1 + x_n)^{\frac{1}{x_n}} = e, \text{ dacă } \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = 0, x_n > 0$$

sau altfel scris $\lim_{\substack{x_n \rightarrow 0 \\ x_n > 0}} (1 + x_n)^{\frac{1}{x_n}} = e.$

sau:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (1 + x_n)^{\frac{1}{x_n}} = e, \text{ dacă } \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = 0, x_n < 0$$

sau altfel scris: $\lim_{\substack{x_n \rightarrow 0 \\ x_n < 0}} (1 + x_n)^{\frac{1}{x_n}} = e.$

Exemple. 1) $\lim_n \left(1 + \frac{n}{n^2 + 1}\right)^{n+5} = \lim_n \left[\left(1 + \frac{n}{n^2 + 1}\right)^{\frac{n^2 + 1}{n}} \right]^{\frac{(n+5)n}{n^2 + 1}} =$

$$e^{\lim_n \frac{(n+5)n}{n^2 + 1}} = e^1 = e. \square$$

$$2) \lim_n \left(1 + \frac{-n+1}{n^2 + n}\right)^{3n+6} = \lim_n \left[\left(1 + \frac{-n+1}{n^2 + n}\right)^{\frac{n^2 + n}{-n+1}} \right]^{\frac{(3n+6)(-n+1)}{n^2 + n}} = e^{-3} = \frac{1}{e^3}. \square$$

$$3) \lim_n \left(1 + \frac{2^n}{3^n + 4^n}\right)^{-2^n}; \text{ Cum } x_n = \frac{2^n}{3^n + 4^n} = \frac{2^n}{4^n \left[\left(\frac{3}{4}\right)^n + 1 \right]} =$$

$$= \frac{1}{2^n} \cdot \frac{1}{\left(\frac{3}{4}\right)^n + 1} \rightarrow 0 \cdot 1 = 0 \text{ avem: } \lim_n \left[(1 + x_n)^{\frac{1}{x_n}} \right]^{-x_n \cdot 2^n} =$$

$$= e^{\lim_n \frac{2^n}{3^n + 4^n} (-2^n)} = e^{\lim_n \frac{-4^n}{4^n \left[\left(\frac{3}{4}\right)^n + 1 \right]}} = e^{-1} = \frac{1}{e}. \square$$

Exerciții propuse

1) $\lim_n \left(\frac{n+2}{n+1}\right)^{3n+1}$; 2) $\lim_n \left(\frac{n-1}{n}\right)^{2n+1}$; 3) $\lim_n \left(\frac{n+1}{n}\right)^{n+1} \left(\frac{3n+1}{3n}\right)^{2n+1}$;

4) $\lim_n \left(\frac{5n+1}{5n}\right)^{6n-4} \left(\frac{n+1}{n}\right)^{5n+3}$; 5) $\lim_n \left(1 + \frac{1}{\sqrt{n+1}}\right)^{\sqrt{n}} \left(1 + \frac{1}{\sqrt{n}}\right)^{2\sqrt{n+1}}$;

6) $\lim_n \left(\frac{\sqrt{n} + \sqrt{n+2}}{2\sqrt{n+1}}\right)$; 7) $\lim_n \left(\frac{n^2 + n + 1}{n^2 + n + 2}\right)^{n^2 + 1}$; 8) $\lim_n \left[\sum_{k=1}^n \frac{1}{k(k+1)} \right]^n$.

6. (y_n) , $y_n = \frac{\sin x_n}{x_n}$, $x_n \rightarrow 0$; $z_n = \frac{\operatorname{tg} x_n}{x_n}$, $x_n \rightarrow 0$. (facultativ)

Se arată că

$$\lim_n \frac{\sin x_n}{x_n} = 1, \text{ dacă } x_n \rightarrow 0 \text{ sau altfel scris } \lim_{x_n \rightarrow 0} \frac{\sin x_n}{x_n} = 1$$

$$\lim_n \frac{\operatorname{tg} x_n}{x_n} = 1, \text{ dacă } x_n \rightarrow 0 \text{ sau altfel scris } \lim_{x_n \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg} x_n}{x_n} = 1$$

Exemple.

$$1) \lim_n \frac{2n^2 + 3}{3n + 1} \sin \frac{n}{n^2 + 1} = \lim_n \frac{\sin \frac{n}{n^2 + 1}}{\frac{n}{n^2 + 1}} \cdot \frac{n}{n^2 + 1} \cdot \frac{2n^2 + 3}{3n + 1} =$$

$$= \lim_n \frac{\sin \frac{n}{n^2 + 1}}{\frac{n}{n^2 + 1}} \cdot \frac{2n^3 + 3n}{3n^3 + n^2 + 3n + 1} = 1 \cdot \frac{2}{3} = \frac{2}{3}. \square$$

$$2) \lim_n n \operatorname{tg} \frac{1}{n} = \lim_n \frac{\operatorname{tg} \frac{1}{n}}{\frac{1}{n}} = 1. \square$$

$$3) \lim_n (3n^3 + n - 1) \sin \frac{1}{n} \operatorname{tg} \frac{1}{n^2} = \lim_n \frac{\sin \frac{1}{n}}{\frac{1}{n}} \cdot \frac{\operatorname{tg} \frac{1}{n^2}}{\frac{1}{n^2}} \cdot \frac{3n^3 + n - 1}{n^3} = 1 \cdot 1 \cdot 3 = 3. \square$$

$$4) \lim_n x_n, \text{ unde } x_n = \sin^2 \frac{\pi}{n} + \sin^2 \frac{\pi}{n+1} + \dots + \sin^2 \frac{\pi}{2n}.$$

$$\text{Din } n \sin^2 \frac{\pi}{2n} < x_n < n \sin^2 \frac{\pi}{n} \text{ rezultă } \lim_n x_n = 0. \square$$

$$5) \lim_n \frac{\sin^2 \frac{\alpha}{n}}{\operatorname{tg}^2 \frac{\beta}{n}} = \lim_n \frac{\sin^2 \frac{\alpha}{n}}{\left(\frac{\alpha}{n}\right)^2} \cdot \frac{\left(\frac{\alpha}{n}\right)^2}{\left(\frac{\beta}{n}\right)^2} \cdot \frac{\left(\frac{\beta}{n}\right)^2}{\operatorname{tg}^2 \frac{\beta}{n}} = \frac{\alpha^2}{\beta^2};$$

Exerciții propuse

$$1) \lim_n \frac{n^2 + 1}{2n} \sin \frac{2n}{n^2 + 1}; \quad 2) \lim_n (n^2 + 3) \sin \frac{1}{n(n+1)}; \quad 3) \lim_n 4^n \sin \left(\frac{1}{3}\right)^n;$$

$$4) \lim_n n \operatorname{tg} \frac{n+1}{3n^2 + 1}; \quad 5) \lim_n (-3n + 1) \operatorname{tg} \frac{n}{(n+1)(n+2)};$$

$$6)^* \lim_n \frac{2^n}{x_n}, \quad x_1 = 1, \quad x_{n+1} = x_n + \sqrt{x_n^2 + 1}, \quad n \geq 1;$$

$$7)^* \lim 4^n (a_n - 2), \quad a_0 = 1, \quad a_{n+1} = \sqrt{2 + a_n};$$

$$8)^* \lim_n 2^n \sqrt{2 - \sqrt{2 + \sqrt{2 + \dots + \sqrt{2 + \sqrt{3}}}}}, \quad n \text{ radicali.}$$

$$9). (y_n), \quad y_n = \frac{a^{x_n} - 1}{x_n}, \quad a > 0, \quad x_n \rightarrow 0. \text{ (facultativ)}$$

Se arată că:

$$\lim_n \frac{a^{x_n} - 1}{x_n} = \ln a, \text{ dacă } x_n \rightarrow 0 \text{ sau altfel scris } \lim_{x_n \rightarrow 0} \frac{a^{x_n} - 1}{x_n} = \ln a$$

Exemple. 1) $\lim_n n(2^{\frac{1}{n}} - 1) = \lim_n \frac{2^{\frac{1}{n}} - 1}{\frac{1}{n}} = \ln 2. \square$

2) $\lim_n n^2(3^{\frac{1}{n}} - 3^{\frac{1}{n+1}}) = \lim_n n^2 \cdot 3^{\frac{1}{n+1}} (3^{\frac{1}{n} - \frac{1}{n+1}} - 1) = \lim_n n^2 \cdot 3^{\frac{1}{n+1}} (3^{\frac{1}{n(n+1)}} - 1) =$
 $= \lim_n 3^{\frac{1}{n+1}} \frac{3^{\frac{1}{n(n+1)}} - 1}{\frac{1}{n(n+1)}} \cdot \frac{n^2}{n(n+1)} = 3^0 \cdot (\ln 3) \cdot 1 = \ln 3. \square$

Exerciții propuse

- 1) $\lim_n n(3^{\frac{1}{n}} - 1)$; 2) $\lim_n n^2(3^{\frac{1}{n}} - 1)$; 3) $\lim_n n^2(5^{\frac{1}{n(n+1)}} - 1)$;
 4) $\lim_n \sqrt{n+1}(5^{\frac{1}{\sqrt{n}}} - 1)$; 5) $\lim_n n(2^{\frac{2n}{n^2+3n}} - 1)$; 6) $\lim_n \frac{\sqrt[n]{8} - 1}{\sqrt[n]{2} - 1}$;
 7) $\lim_n n(5^{\frac{1}{n}} - 3^{\frac{1}{n}})$; 8) $\lim_n \frac{\sqrt[n]{7} - \sqrt[n]{5}}{\sqrt[n]{8} - \sqrt[n]{6}}$; 9) $\lim_n n(\sqrt[n]{3} - 2^{n+1}\sqrt[n]{3})$.

1.8.14. Cazuri exceptate la limite de șiruri. Calculul limitelor de șiruri în cazurile de nedeterminare

1) Cazul $\infty - \infty$

Exerciții rezolvate

Să se calculeze limitele șirurilor:

- 1) $\sqrt[n^5]{n^5 + 1} - \sqrt[n]{n}$; 2) $\sqrt{n^2 + 1} - \sqrt{n + 1}$; 3) $\sqrt{n^2 + n + 1} - \sqrt{n^2 - n + 1}$;
 4) $\{\sqrt{n^2 + n}\}$, unde $\{a\}$ reprezintă partea fracționară a numărului real a ,
 $\{a\} = a - [a]$; 5) $\sqrt{n + \sqrt{n + \sqrt{n}}} - \sqrt{n}$; 6) $\sqrt{n + 1} - 2\sqrt{n + 2} + \sqrt{n + 3}$;
 7) $n(\sqrt[n^3]{n^3 + n} - \sqrt{n^2 + 1})$; 8) $\sqrt[n^3]{n^3 + 3n^2 - n + 1} - an, a \in \mathbb{R}$; 9) $2^n - 3^n$;
 10) $\frac{1^2 + 2^2 + \dots + n^2}{n^2} - \frac{n}{3}$; 11) $\frac{\sqrt{n+2} - \sqrt{n+1}}{\sqrt{n+4} - \sqrt{n+3}}$; 12) $3^n - n^5$.

R. 1) Trecând la limită rezultă nedeterminarea $(\infty - \infty)$. Se aduce șirul la

forma: $x_n = \sqrt[n^5]{n^5 \left(1 + \frac{1}{n^5}\right)} - \sqrt[n]{n} = n^{\frac{5}{2}} \sqrt[n^5]{1 + \frac{1}{n^5}} - n^{\frac{1}{2}} =$

$= n^{\frac{5}{2}} \left(\sqrt[n^5]{1 + \frac{1}{n^5}} - n^{\frac{-13}{6}} \right) = n^{\frac{5}{2}} \left(\sqrt[n^5]{1 + \frac{1}{n^5}} - \frac{1}{\sqrt[n^6]{n^{13}}} \right) \rightarrow \infty(1 - 0) = \infty. \square$

2) Din nou suntem în cazul $(\infty - \infty)$. Se forțează factor comun n la puterea cea mai mare, anume n^2 , sub radicali și rezultă

$$x_n = n \left(\sqrt{1 + \frac{1}{n^2}} - \sqrt{\frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}} \right) \rightarrow \infty(1 - 0) = \infty. \square$$

3) Ca mai sus suntem în cazul de nedeterminare $(\infty - \infty)$ și forțăm factor comun n^2 sub radicali, când rezultă

$$x_n = n \left(\sqrt{1 + \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}} - \sqrt{1 - \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}} \right) \rightarrow \infty(1 - 1) = \infty \cdot 0, \text{ care este altă}$$

nedeterminare. În acest caz se prelucurează altfel termenul x_n al șirului și anume se amplifică x_n cu expresia conjugată, obținând:

$$\begin{aligned} x_n &= \frac{(\sqrt{n^2 + n + 1} - \sqrt{n^2 - n + 1})(\sqrt{n^2 + n + 1} + \sqrt{n^2 - n + 1})}{\sqrt{n^2 + n + 1} + \sqrt{n^2 - n + 1}} = \\ &= \frac{n^2 + n + 1 - (n^2 - n + 1)}{n \left(\sqrt{1 + \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}} + \sqrt{1 - \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}} \right)} = \frac{2n}{n \left(\sqrt{1 + \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}} + \sqrt{1 - \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}} \right)} \rightarrow \\ &\rightarrow \frac{2}{2} = 1. \square \end{aligned}$$

4) Cum $n < \sqrt{n^2 + n} < n + 1$ rezultă $[\sqrt{n^2 + n}] = n$ și deci $\{\sqrt{n^2 + n}\} = \sqrt{n^2 + n} - n$. Prin urmare $x_n = \sqrt{n^2 + n} - n$. Luând limita termen cu termen rezultă $(\infty - \infty)$. Se amplifică cu expresia conjugată când x_n devine:

$$x_n = \frac{n}{n \left(\sqrt{1 + \frac{1}{n}} + 1 \right)} \rightarrow \frac{1}{2}. \square$$

5) $(\infty - \infty)$. Se scrie șirul sub forma (amplificare cu conjugata)

$$x_n = \frac{\sqrt{n} + \sqrt{n}}{\sqrt{n} + \sqrt{n} + \sqrt{n} + \sqrt{n}} = \frac{\sqrt{n} \cdot \sqrt{1 + \sqrt{\frac{1}{n}}}}{\sqrt{n} \left(\sqrt{1 + \sqrt{\frac{1}{n} + \sqrt{\frac{1}{n^3}}}} + 1 \right)} \rightarrow \frac{1}{2}. \square$$

6) $x_n = (\sqrt{n+1} - \sqrt{n+2}) + (\sqrt{n+3} - \sqrt{n+2})$. Fiecare paranteză dă nedeterminarea $(\infty - \infty)$. Se amplifică cu expresia conjugată în fiecare paranteză și rezultă:

$$x_n = \frac{-1}{\sqrt{n+1} + \sqrt{n+2}} + \frac{1}{\sqrt{n+3} + \sqrt{n+2}} \rightarrow 0 + 0 = 0. \square$$

7) În paranteză avem nedeterminarea $(\infty - \infty)$. Observăm că radicalii au ordine diferite. Se pot aduce la același ordin și apoi se trece la amplificarea cu expresia conjugată. Este puțin mai dificil. Se preferă scrierea șirului sub forma: $x_n = n[(\sqrt[3]{n^3 + n} - n) + (n - \sqrt{n^2 + 1})] =$

$$\begin{aligned}
&= n \left[\frac{n}{\sqrt[3]{(n^3 + n)^2 + n\sqrt{n^3 + n} + n^2}} + \frac{-1}{n + \sqrt{n^2 + 1}} \right] = \\
&= \frac{n^2}{n^2 \left[\sqrt[3]{\left(1 + \frac{1}{n^2}\right)^2 + \sqrt[3]{1 + \frac{1}{n^2}} + 1} \right] - \frac{n}{n \left(1 + \sqrt{1 + \frac{1}{n^2}}\right)}} \rightarrow \\
&\rightarrow \frac{1}{3} - \frac{1}{2} = -\frac{1}{6}. \square
\end{aligned}$$

8) Se aduce șirul la forma: $x_n = n \left(\sqrt[3]{1 + \frac{3}{n} - \frac{1}{n^2} + \frac{1}{n^3}} - a \right) \rightarrow \infty(1 - a)$.

Dacă $a < 1$, atunci $\lim_n x_n = \infty$; dacă $a = 1$, atunci în forma inițială a lui x_n suntem în cazul $(\infty - \infty)$ și se amplifică fracția (de numitor 1) cu conjugata. Se obține $\lim_n x_n = 1$. Dacă $a > 1$, atunci $\lim_n x_n = -\infty$. $\square$

9) $(\infty - \infty)$. Se forțează factor comun exponențiala cu baza cea mai mare (3^n) și avem: $x_n = 3^n \left[\left(\frac{2}{3}\right)^n - 1 \right] \rightarrow \infty(0 - 1) = -\infty$. $\square$

10) Se prelucrează x_n sub forma: $x_n = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6n^2} - \frac{n}{3}$ și ne situăm în cazul de nedeterminare $(\infty - \infty)$. După unele calcule x_n devine: $x_n = \frac{3n+1}{6n} \rightarrow \frac{1}{2}$. $\square$

11) Luând limita numărătorului și numitorului rezultă nedeterminarea $(\infty - \infty)$. În acest caz se face amplificarea fracției atât cu conjugata numărătorului cât și a numitorului și se obține

$$x_n = \frac{\sqrt{n+4} + \sqrt{n+3}}{\sqrt{n+2} + \sqrt{n+1}} = \frac{\sqrt{n} \left(\sqrt{1 + \frac{4}{n}} + \sqrt{1 + \frac{3}{n}} \right)}{\sqrt{n} \left(\sqrt{1 + \frac{2}{n}} + \sqrt{1 + \frac{1}{n}} \right)} \rightarrow \frac{1+1}{1+1} = 1. \square$$

12) $x_n = 3^n \left[1 - n^5 \left(\frac{1}{3}\right)^n \right] \rightarrow \infty(1 - 0) = \infty$. $\square$

Exerciții propuse

Să se calculeze limitele șirurilor:

1) $\sqrt{n+1} - \sqrt{n}$; 2) $\sqrt{n^2+n} - \sqrt{n^2-n}$; 3) $\sqrt{3n^2+n} - \sqrt{n^2+1}$;

4) $\{\sqrt{n^2+2n}\}$; 5) $\{\sqrt{n^2+3n}\}$; 6) $n(\sqrt{n^2+1} - n)$; 7) $\sqrt{n}(\sqrt{n+1} - \sqrt{n})$;

8) $n\sqrt{n}(\sqrt{n+1} + \sqrt{n-1} - 2\sqrt{n})$; 9) $\sqrt{n} + \sqrt{n} - \sqrt{n - \sqrt{n}}$;

10) $\sqrt{n}(\sqrt{n^2} + \sqrt{n} - \sqrt{n^2 - \sqrt{n}})$; 11) $\sqrt[3]{n^3 + n^2} - n$;

12) $\sqrt[3]{n^3 + 2n^2} - \sqrt{n^2 + 3n}$; 13) $\sqrt[3]{n^3 + 2n^2 + 1} - \sqrt[3]{n^3 - 3}$;

$$14) \frac{\sqrt{n+1} - \sqrt{n}}{\sqrt{n+2} - \sqrt{n+1}};$$

$$15) \frac{\sqrt{n+1} - \sqrt{n}}{\sqrt[3]{n+1} - \sqrt[3]{n}};$$

$$16) \sqrt{n} - 2^n;$$

$$17) (\sqrt{n+1} - \sqrt{n} - \sqrt{n-1}) \sqrt{n} \sin \frac{1}{\sqrt{n}};$$

$$18) \ln(n^2 + 3n) - \ln(3n^2 + 2n);$$

$$19)^* \sqrt[3]{n+1} \cos \sqrt{n+1} - \sqrt[3]{n} \cos \sqrt{n};$$

$$20)^* \lim_{n \rightarrow \infty} \cos(\pi \sqrt{4n^2 + n + 1}).$$

2) Cazul $\frac{\pm\infty}{\pm\infty}$

Exerciții rezolvate

Să se calculeze limitele șirurilor:

$$1) \frac{1+2+3+\dots+n}{n^2+3n+1}; \quad 2) \frac{\sum_{k=1}^n k(k+1)}{3n(n+1)(n+2)}; \quad 3) \frac{\sum_{k=1}^n k}{n+2} - \frac{n}{2};$$

$$4) \frac{\sqrt{n}}{\sqrt{n+\sqrt{n+\sqrt{n}}}};$$

$$5) \frac{\sqrt{n^3+n}}{\sqrt[5]{n^2+1}};$$

$$6) \frac{\sqrt{n^2+n+n}}{\sqrt{n^2+n+2n}};$$

$$7) \frac{2^n+3^n}{3 \cdot 2^n+5 \cdot 3^n};$$

$$8) \frac{\ln(1+e^n)}{n};$$

$$9) \frac{\ln(1+e^{3n})}{\ln(1+e^n)};$$

$$10) \frac{\ln(n^2+n+1)}{\ln(n^8-n+3)};$$

$$11) \frac{\ln(n^2+e^n)}{\ln(n^4+e^{2n})};$$

$$12) \frac{1+\ln 2n}{1+\ln 3n}.$$

R. 1) Se restrânge suma $1+2+\dots+n = \frac{n(n+1)}{2}$ și deci $\lim_n x_n = \frac{1}{2}.$ □

2) Suma de la numărător se scrie:

$$\sum_{k=1}^n k(k+1) = \sum_{k=1}^n k^2 + \sum_{k=1}^n k = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} + \frac{n(n+1)}{2}.$$

Cu acestea $\lim_n x_n = \frac{1}{9}.$ □

$$3) x_n = \frac{n(n+1)}{2(n+2)} - \frac{n}{2} = \frac{n}{2} \left(\frac{n+1}{n+2} - 1 \right) = -\frac{n}{2(n+2)} \rightarrow -\frac{1}{2}.$$
 □

$$4) x_n = \frac{\sqrt{n}}{\sqrt{n} \sqrt{1 + \sqrt{\frac{1}{n} + \sqrt{\frac{1}{n^3}}}}} \rightarrow 1.$$
 □

$$5) x_n = \frac{n^{\frac{3}{2}} \sqrt{1 + \frac{1}{n^2}}}{n^{\frac{2}{5}} \sqrt[5]{1 + \frac{1}{n^2}}} \rightarrow \infty.$$
 □

$$6) x_n = \frac{n \left(\sqrt{1 + \frac{1}{n}} + 1 \right)}{n \left(\sqrt{1 + \frac{1}{n}} + 2 \right)} \rightarrow \frac{2}{3}.$$
 □

$$7) x_n = \frac{3^n \left[\left(\frac{2}{3} \right)^n + 1 \right]}{3^n \left[3 \left(\frac{2}{3} \right)^n + 5 \right]} \rightarrow \frac{1}{5}.$$
 □

$$8) x_n = \frac{\ln \left[e^n \left(1 + \frac{1}{e^n} \right) \right]}{n} = \frac{\ln e^n + \ln \left(1 + \frac{1}{e^n} \right)}{n} = \frac{n + \ln \left(1 + \frac{1}{e^n} \right)}{n} =$$

$$= \frac{n \left[1 + \frac{1}{n} \ln \left(1 + \frac{1}{e^n} \right) \right]}{n} \rightarrow 1. \square$$

$$\begin{aligned} 9) x_n &= \frac{\ln e^{3n} \left(1 + \frac{1}{e^{3n}} \right)}{\ln e^n \left(1 + \frac{1}{e^n} \right)} = \frac{\ln e^{3n} + \ln \left(1 + \frac{1}{e^{3n}} \right)}{\ln e^n + \ln \left(1 + \frac{1}{e^n} \right)} = \\ &= \frac{3n + \ln \left(1 + \frac{1}{e^{3n}} \right)}{n + \ln \left(1 + \frac{1}{e^n} \right)} = \frac{n \left[3 + \frac{1}{n} \ln \left(1 + \frac{1}{e^{3n}} \right) \right]}{n \left[1 + \frac{1}{n} \ln \left(1 + \frac{1}{e^n} \right) \right]} \rightarrow 3. \square \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 10) x_n &= \frac{\ln n^2 \left(1 + \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2} \right)}{\ln n^8 \left(1 - \frac{1}{n^7} + \frac{3}{n^8} \right)} = \frac{\ln n^2 + \ln \left(1 + \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2} \right)}{\ln n^8 + \ln \left(1 - \frac{1}{n^7} + \frac{3}{n^8} \right)} = \\ &= \frac{(\ln n) \left[2 + \frac{1}{\ln n} \cdot \ln \left(1 + \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2} \right) \right]}{(\ln n) \left[8 + \frac{1}{\ln n} \cdot \ln \left(1 - \frac{1}{n^7} + \frac{3}{n^8} \right) \right]} \rightarrow \frac{2}{8} = \frac{1}{4}. \square \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 11) x_n &= \frac{\ln \left[e^n \left(\frac{n^2}{e^n} + 1 \right) \right]}{\ln \left[e^{2n} \left(\frac{n^4}{e^{2n}} + 1 \right) \right]} = \frac{n + \ln \left[n^2 \left(\frac{1}{e} \right)^n + 1 \right]}{2n + \ln \left[n^4 \left(\frac{1}{e} \right)^{2n} + 1 \right]} = \\ &= \frac{n \left\{ 1 + \frac{1}{n} \ln \left[n^2 \left(\frac{1}{e} \right)^n + 1 \right] \right\}}{n \left\{ 2 + \frac{1}{n} \ln \left[n^4 \left(\frac{1}{e} \right)^{2n} + 1 \right] \right\}} \rightarrow \frac{1}{2}. \square \end{aligned}$$

$$12) x_n = \frac{1 + \ln 2 + \ln n}{1 + \ln 3 + \ln n} = \frac{(\ln n) \left[\frac{1}{\ln n} + \frac{\ln 2}{\ln n} + 1 \right]}{(\ln n) \left[\frac{1}{\ln n} + \frac{\ln 3}{\ln n} + 1 \right]} \rightarrow \frac{1}{1} = 1. \square$$

Exerciții propuse

Să se calculeze limitele șirurilor:

$$\textcircled{1} \frac{\sum_{k=1}^n k^3}{n^2(n^2+1)}; \textcircled{2} \frac{\sum_{k=1}^n k(k+2)}{\sum_{k=1}^n k(k+3)}; \textcircled{3} \frac{\sum_{k=1}^n k(k+3)}{C_{n+3}^3}; \textcircled{4} \frac{n \sum_{k=1}^n k^3}{(n+2)^5};$$

$$\textcircled{5} \frac{2^n + 3^n}{3^n + 4^n}; \textcircled{6} \frac{\ln(1+e^{2n})}{n}; \textcircled{7} \frac{\ln(1+e^{5n})}{\ln(1+e^{2n})}; \textcircled{8} \frac{\ln(n^3+n-1)}{\ln(n^6+2n^3+n)};$$

$$4) (-3)^{2n} \rightarrow \infty; \quad 5) \frac{3^n + 5^n}{4^n + 7^n} = \frac{5^n \left[\left(\frac{3}{5}\right)^n + 1 \right]}{7^n \left[\left(\frac{4}{7}\right)^n + 1 \right]} = \left(\frac{5}{7}\right)^n \frac{\left(\frac{3}{5}\right)^n + 1}{\left(\frac{4}{7}\right)^n + 1} \rightarrow 0 \cdot \frac{1}{1} = 0.$$

Problemă rezolvată. Să se arate că: $\lim_n na^n = 0$, $\lim_n n^2 a^n = 0$, $\lim_n n^3 a^n = 0$, dacă $|a| < 1$.

R. Vom arăta că $n|a|^n \rightarrow 0$ și atunci este clar că și $na^n \rightarrow 0$, dacă $|a| < 1$.

Punând $b = |a| \in [0, 1)$ avem o scriere de forma $b = \frac{1}{1+\varepsilon}$, cu $\varepsilon > 0$. Deci:

$$0 \leq nb^n = n \frac{1}{(1+\varepsilon)^n} = \frac{n}{1 + C_n^1 \varepsilon + C_n^2 \varepsilon^2 + \dots} < \frac{n}{1 + n\varepsilon + \frac{n(n-1)}{2} \varepsilon^2}.$$

Cum se va vedea mai jos limita șirului din dreapta este 0. Cum șirul nb^n este minorat de zero se deduce (criteriul „cleștelui“) $\lim_n nb^n = 0$.

Prin urmare $\lim_n na^n = 0$. $\square$

Analog se arată că $\lim_n n^k a^n = 0$, unde $k \in \mathbb{N}$, fixat.

Exerciții propuse

$$1) \lim_n \left(\frac{1}{3}\right)^n; \quad 2) \lim_n \left[n \left(\frac{1}{2}\right)^n + n^2 \left(\frac{2}{3}\right)^n \right]; \quad 3) \lim_n \left[n \left(\frac{1}{5}\right)^n + 2^n \right];$$

$$4) \lim_n \frac{2^n + 3^n}{4^n + 5^n}; \quad 5) \lim_n \frac{n \cdot 2^n + 3 \cdot 5^n}{n^2 \cdot 3^n + 6 \cdot 5^n};$$

$$6) \lim_n \left(1 + \frac{1}{2}\right) \left(1 + \frac{1}{2^2}\right) \left(1 + \frac{1}{2^4}\right) \dots \left(1 + \frac{1}{2^{2^n}}\right);$$

$$7) \lim_n \frac{a_n}{b_n}, \text{ unde } (1 + \sqrt{3})^n = a_n + b_n \sqrt{3}, n \geq 1. \quad 8) \lim_n \left(\sum_{k=1}^n \frac{1}{3^k} \right) \left(\sum_{k=1}^n \frac{1}{2^k} \right).$$

2. Șirul $(x_n)_{n \geq 0}$ cu termenul general $x_n = P(n)$, unde P este o funcție reală polinomială.

Fie $P: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ funcția polinomială de grad $k \geq 1$, cu coeficienți reali,

$$P(x) = a_0 x^k + a_1 x^{k-1} + \dots + a_{k-1} x + a_k, \quad a_0 \neq 0.$$

Se consideră șirul $x_n = P(n) = a_0 n^k + a_1 n^{k-1} + \dots + a_{k-1} n + a_k$.

Pentru a calcula limita șirului se prelucrează termenul general astfel:

$$x_n = n^k \left(a_0 + \frac{a_1}{n} + \frac{a_2}{n^2} + \dots + \frac{a_{k-1}}{n^{k-1}} + \frac{a_k}{n^k} \right)$$

Cum $\frac{a_i}{n^i} \rightarrow 0$, $i = \overline{1, k}$, avem:

$$\lim_n x_n = \lim_n n^k \cdot a_0 = \infty \cdot a_0 = \begin{cases} \infty, & \text{dacă } a_0 > 0 \\ -\infty, & \text{dacă } a_0 < 0, \end{cases}$$

4) Cazurile $1^\infty, \infty^0, 0^0$

În acest caz de nedeterminare se recomandă utilizarea limitei

$$\lim_{y_n \rightarrow 0} (1 + y_n)^{\frac{1}{y_n}} = e.$$

Pentru cazurile $0^0, \infty^0$ se utilizează scrierea $a_n^{b_n} = e^{b_n \ln a_n}$.

Să se calculeze limitele șirurilor:

1) $\left(\frac{a^{\frac{1}{n}} + b^{\frac{1}{n}}}{2}\right)^n, a, b > 0;$ 2) $(2 - e^{\frac{1}{n}})^n;$ 3) $\left(1 + \sin \frac{1}{n}\right)^n;$

4) $\ln \left(\frac{n^2 + 1}{n^2 + 2}\right)^n;$ 5) $\left(\frac{n^2 + n + 1}{n^2 + 1}\right)^{\frac{n^2 + n + 1}{n + 1}};$

6)* x_n este rădăcină a ecuației $2^{-x} = nx, n \geq 1$. Arătați că: a) șirul (x_n) este bine definit; b) (x_n) este convergent și calculați $\lim x_n, \lim nx_n, \lim \left(\frac{x_n}{x_{n+1}}\right)^n, \lim n \left(\frac{x_n}{x_{n+1}} - 1\right)$.

R. 1) Pentru a pune în evidență în bază șirul $y_n \rightarrow 0$, se adună și se scade 1 în bază. Avem: $x_n = \left(1 + \frac{a^{\frac{1}{n}} + b^{\frac{1}{n}} - 2}{2}\right)^n$ cu $y_n = \frac{a^{\frac{1}{n}} + b^{\frac{1}{n}} - 2}{2}$.

$$\text{Deci } x_n = \left[(1 + y_n)^{\frac{1}{y_n}}\right]^{\frac{1}{2} \frac{a^{\frac{1}{n}} - 1 + b^{\frac{1}{n}} - 1}{\frac{1}{n}}} \rightarrow e^{\frac{1}{2} \lim_n \left[\frac{a^{\frac{1}{n}} - 1}{\frac{1}{n}} + \frac{b^{\frac{1}{n}} - 1}{\frac{1}{n}}\right]} = e^{\frac{1}{2}(\ln a + \ln b)} = e^{\ln \sqrt{ab}} = \sqrt{ab}. \square$$

2) Aici $y_n = 1 - e^{\frac{1}{n}} \rightarrow 0$ și deci

$$x_n = \left[(1 + y_n)^{\frac{1}{y_n}}\right]^{\frac{1 - e^{\frac{1}{n}}}{\frac{1}{n}}} \rightarrow e^{-\lim_n \frac{e^{\frac{1}{n}} - 1}{\frac{1}{n}}} = e^{-\ln e} = e^{-1} = \frac{1}{e}. \square$$

3) Se pune $y_n = \sin \frac{1}{n} \rightarrow 0$ și avem:

$$x_n = \left[(1 + y_n)^{\frac{1}{y_n}}\right]^{n \sin \frac{1}{n}} \rightarrow e^{\lim_n \frac{\sin \frac{1}{n}}{\frac{1}{n}}} = e^1 = e. \square$$

4) Avem $\lim_n x_n = \lim_n \ln \left(\frac{n^2 + 1}{n^2 + 2}\right)^n = \ln \lim_n \left(1 + \frac{n^2 + 1}{n^2 + 2} - 1\right)^n =$

$$= \ln \lim_n \left(1 + \underbrace{\frac{-1}{n^2 + 2}}_{y_n}\right)^n = \ln \lim_n \left[(1 + y_n)^{\frac{1}{y_n}}\right]^{-\frac{n}{n^2 + 1}} = \ln e^0 = \ln 1 = 0. \square$$

5) Avem $x_n = \left(1 + \frac{n}{n^2 + 1}\right)^{\frac{n^2 + n + 1}{n + 1}}$, unde se pune $y_n = \frac{n}{n^2 + 1} \rightarrow 0$ și

$$\text{deci: } x_n = \left[(1 + y_n)^{\frac{1}{y_n}}\right]^{\frac{n^2 + n + 1}{n^2 + 1} \cdot \frac{n + 1}{n + 1}} \rightarrow e^1 = e. \square$$

6) a) $f(x) = g(x), f(x) = 2^{-x}, g(x) = nx$ are o unică soluție pentru că f este

descrescătoare, g este crescătoare, $h(0) > 0$, $h\left(\frac{1}{n}\right) < 0$ deci $x_n \in \left(0, \frac{1}{n}\right)$;

b) $\lim x_n = 0$; $\lim nx_n = \lim 2^{-x_n} = 1$;
 $\left(\frac{x_n}{x_{n+1}}\right)^n = \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \cdot \frac{2^{-nx_n}}{2^{-n x_{n+1}}} \rightarrow e$; 1. $\square$

Probleme propuse

Să se calculeze limitele șirurilor:

1) $\left(\frac{a^{\frac{1}{n}} + b^{\frac{1}{n}} + c^{\frac{1}{n}}}{3}\right)^n$, $a, b, c > 0$; 2) $\left(\frac{2n^2 - 3}{2n^2 - n + 1}\right)^{\frac{n^2 - 1}{n}}$;
 3) $\left(1 + \ln \frac{n}{n+1}\right)^n$; 4) $\left(1 + \sin \frac{k}{n}\right)^n$; 5) $\left(\cos \frac{a}{\sqrt{n}}\right)^{\sqrt{n^2+1} - \sqrt{n}}$;
 6) $(\sqrt{n^2 + 2n + 3} - \sqrt{n^2 + 1})^{n - \sqrt{n}}$; 7) $\left(\frac{a_n}{2}\right)^{4^n}$, unde $a_1 = \sqrt{2}$, $a_{n+1} =$
 $= \sqrt{2 + a_n}$, $n \geq 1$, arătând că $a_n = 2 \cos \frac{\pi}{2^{n+1}}$; 8) $\left(\frac{\sum_{k=1}^m \sqrt[n]{k}}{m}\right)^n$, $m \in \mathbb{N}^*$;
 9) $(5^n + 1)^{\frac{1}{n}}$; 10) $\left(\frac{1}{e^n + 1}\right)^{\frac{1}{n}}$; 11) $(3^n + 5^n)^{\frac{1}{n}}$; 12) $\left(\frac{1}{5^n + 1}\right)^{\frac{1}{n}}$;
 13) $\left(\frac{1}{n}\right)^{\frac{1}{n}}$; 14) $(n^2 + n)^{\frac{1}{n}}$; 15) $\left(\frac{2^n + 1}{3^n + 2}\right)^{\frac{1}{n}}$.

1.8.15. Alte probleme cu limite de șiruri

1. Să se determine parametrii reali a, b, c astfel încât

1) $\lim_n \frac{\sqrt{(1-a^2)^2 n^2 + 2n}}{n} = 3$; 2) $\lim_n \frac{\sqrt{(1-a)^2 n^4 + n^2 + 1}}{an^2} = 2$;
 3) $\lim_n \frac{\sqrt{(1-a)^2 n^2 + 1}}{5an + \left(\frac{1}{2}\right)^n} > 3$; 4) $\lim_n (\sqrt[3]{n^3 + 3n^2 - n + 1} - an) = 1$;
 5) $\lim_n (\sqrt{2n^2 + 4n + 1} - an - b) = 2\sqrt{2}$; 6) $\lim_n (\sqrt[3]{1 - n^3} - an - b) = 0$;
 7) $\lim_n [\sqrt{9n^4 - 24n^3 + 6n^2 + 5} - (an^2 + bn + c)] = -\frac{17}{3}$;
 8) $\lim_n n(an - \sqrt{-2 + bn + cn^2}) = 1$; 9) $\lim_n (\sqrt{n^2 + an + b} + cn) = 3$;
 10) $\lim_n (\sqrt{n^4 + 2n^3} - an^2 - bn - c) = 0$;
 11) $\lim_n (\sqrt[3]{an^3 + 3n^2 + 1} - \sqrt{bn^2 + 1}) = 1$, $a, b > 0$.

2. Să se determine funcțiile $f: D \rightarrow \mathbb{R}$, precizând domeniile lor de definiție:

1) $f(x) = \lim_n \frac{x^2 + xe^{nx}}{1 + e^{nx}}$; 2) $f(x) = \lim_n \frac{x^{2n} - x^2 - 8x - 16}{x^{2n} + x + 4}$;

$$9) \frac{\ln(n^3 + e^{2n})}{\ln(n^6 + e^{3n})}; \quad 10) \frac{\sqrt{n^2 + 2n} + n}{(\sqrt{n+1} + \sqrt{n})(\sqrt{n+2} + \sqrt{n+1})}$$

$$11) a_n = (1 + \sqrt{2} + \sqrt{3})^n = q_n + r_n\sqrt{2} + s_n\sqrt{3} + t_n\sqrt{6}; \quad \frac{r_n}{q_n}, \frac{s_n}{q_n}, \frac{t_n}{q_n}$$

3) Cazul $0 \cdot \infty$

Exerciții rezolvate

Să se calculeze limitele șirurilor:

$$1) \frac{n^2}{n+1} \sin \frac{1}{n}; \quad 2) n \left(\sqrt{\frac{n+1}{n+2}} - 1 \right); \quad 3) n(2^{\frac{1}{n+1}} - 1);$$

$$4) n\sqrt{n}(3^{-\frac{1}{\sqrt{n(n+1)}}} - 1); \quad 5) (2^n + 3^n) \frac{1}{e^n + 1}; \quad 6) n \ln \left(\frac{2n}{2n+3} \right).$$

$$R. 1) x_n = \frac{n}{n+1} \cdot \frac{\sin \frac{1}{n}}{\frac{1}{n}} \rightarrow 1 \cdot 1 = 1. \square$$

$$2) x_n = \frac{n(\sqrt{n+1} - \sqrt{n+2})}{\sqrt{n+2}} = \frac{-n}{\sqrt{n+2}(\sqrt{n+1} + \sqrt{n+2})} \rightarrow -\frac{1}{2}. \square$$

$$3) x_n = \frac{n}{n+1} \cdot \frac{2^{\frac{1}{n+1}} - 1}{\frac{1}{n+1}} \rightarrow 1 \cdot \ln 2 = \ln 2. \square$$

$$4) x_n = \frac{n\sqrt{n}}{-\sqrt{n}(n+1)} \cdot \frac{3^{-\frac{1}{\sqrt{n(n+1)}}} - 1}{-\frac{1}{\sqrt{n(n+1)}}} \rightarrow (-1) \cdot \ln 3 = -\ln 3. \square$$

$$5) x_n = \frac{3^n \left[\left(\frac{2}{3} \right)^n + 1 \right]}{e^n \left[1 + \left(\frac{1}{e} \right)^n \right]} = \left(\frac{3}{e} \right)^n \frac{\left(\frac{2}{3} \right)^n + 1}{1 + \left(\frac{1}{e} \right)^n} \rightarrow \infty \cdot 1 = \infty. \square$$

$$6) x_n = \ln \left(\frac{2n}{2n+3} \right)^n = \ln \left[\left(1 + \frac{-3}{2n+3} \right)^{\frac{2n+3}{-3}} \right]^{\frac{-3n}{2n+3}} \rightarrow \ln e^{-\frac{3}{2}} = -\frac{3}{2}. \square$$

Exerciții propuse

Să se calculeze limitele șirurilor:

$$1) \sqrt[3]{n} \operatorname{tg} \frac{1}{\sqrt{n}}; \quad 2) n \left(\sqrt{\frac{n^2 + 2n}{n^2 + n}} - 1 \right); \quad 3) n\sqrt{n}(e^{\frac{\sqrt{n}}{n(n+1)}} - 1);$$

$$4) n^2[\ln(n^2 + 2) - \ln(n^2 + 1)]; \quad 5) n^2 \left(\frac{1}{3} \right)^n + n \left(-\frac{1}{3} \right)^n;$$

$$6) 4^n(x_n - 2), \text{ unde } x_0 \in [-2, 2], x_{n+1} = \sqrt{2 + x_n}, n \geq 0;$$

$$7) \sqrt{n}(\sqrt{n+1} + 2\sqrt{n+2} - 3\sqrt{n+3}); \quad 8) \ln(3^n + 1) \cdot \ln \left(1 + \frac{2}{n} \right).$$